



## Komitet UN protiv torture: Srbija prekršila Konvenciju protiv torture

**Ženeva, 24. jul 2009:** Komitet Ujedinjenih nacija protiv torture (Komitet) je 8. maja 2009. godine raspravljao o slučaju nasilja i rasno motivisanog zlostavljanja Roma i doneo odluku kojom je utvrđena odgovornost Srbije za kršenje brojnih odredbi Konvencije protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih kazni ili postupaka (Konvencija).

Fond za humanitarno pravo (FHP), Centar za prava manjina (CPM) i Evropski centar za prava Roma (ERRC) su u decembru 2004. godine u ime Besima Osmanija zajedno predali predstavku Komitetu u vezi sa incidentom koji se dogodio 8. juna 2000. godine. Tog dana, gospodin Osmani je pretučen i verbalno zlostavljan od strane, kako se veruje, policajaca u civilu (u prisustvu uniformisanih policijskih službenika) tokom operacije prisilnog iseljavanja i rušenja naselja "Antena" na Novom Beogradu u kojem je živelo 107 Roma. Tokom incidenta, nepoznata osoba je udarila i četvorogodišnjeg sina Besima Osmanija. Nakon iseljavanja i uništavanja imovine, Besim Osmani je bio prinuđen da živi u podrumu na radnom mestu zajedno sa suprugom i troje male dece.

Komitet je utvrdio da je Besim Osmani podvrgnut 'surovom, nehumanom i ponižavajućem postupanju' navodeći u svojoj odluci da je 'nanošenje fizičkih i duševnih povreda dodatno otežano podnosiocem specifičnom ranjivošću zbog njegovog romskog etničkog porekla i neizbežne povezanosti sa manjinom koja je tradicionalno izložena diskriminaciji i predrasudama'. Bez obzira da li su policajci u civilu zlostavljali Besima Osmanija, Komitet je ukazao na činjenicu da 'organi države članice, koji su prisustvovali incidentu nisu intervenisali da spreče zlostavljanje, u najmanju ruku 'pristali i složili se sa postupanjem' čime je Srbija prekršila član 16 Konvencije.

Besim Osmani i još nekoliko ljudi koji su se nalazili na licu mesta dali su detaljne izjave o incidentu i identitetu lica koja su prema njima upotrebili silu i vređali ih. Besim Osmani je prekom FHP-a pokušao, da ostvari svoja prava preko pravosudnog sistema Srbije, ali bez uspeha. Na osnovu ovih činjenica, Komitet je utvrdio da je Srbija prekršila svoje obaveze: da sprovede krivičnu istragu (član 12), da obezbedi g. Osmaniju pravo na žalbu i da nadležni organi brzo i nepristrasno istraže njegov slučaj (član 13); te da omoguće da g. Osmani ostvari pravo na naknadu štete i da dobije pravičnu i adekvatnu naknadu (član 16).

Komitet je pozvao Srbiju da:

- Sprovede odgovarajuću istragu o činjenicama koje su se dogodile 8. juna 2000
- Krivično goni i kazni lica odgovorna za ova dela
- Obezbedi g. Osmaniju obeštećenje, koje obuhvata pravičnu i adekvatnu naknadu štete
- Obavesti Komitet u roku od 90 dana o relevantnim koracima koji su preuzeti

FHP, CPM i ERRC su se obratili Ministarstvu pravde, Ministarstvu unutrašnjih poslova i Ministarstvu za ljudska i manjinska prava tražeći da ispune zahteve Komiteta.

Za više informacija o ovom predmetu, pogledati <http://www.errc.org/cikk.php?cikk=2116&archiv=1>

Za ceo tekst odluke Komiteta, CAT/C/42/D/261/2005, pogledati:

**Prvi deo:** <http://www.errc.org/db/04/05/m00000405.pdf>

**Drugi deo:** <http://www.errc.org/db/04/06/m00000406.pdf>

Za više informacija možete kontaktirati:

Victoria Vasey, ERRC, pravni savetnik  
[victoria.vasey@errc.org](mailto:victoria.vasey@errc.org) +36.1.413.2200

Andrea Čolak, CPM, izvršna direktorka  
[andrea.colak@mrc.org.rs](mailto:andrea.colak@mrc.org.rs) +381 11 303 7902, 2632 901

Sandra Orlovic, FHP, zamenica izvršne direktorke  
[humanrights@hlc-rdc.org](mailto:humanrights@hlc-rdc.org) +381 11 3444 313